

1988, 16. ledna – Sdělení VONS č. 720 „Zadržení Stanislava Devátého a další represe“ o zadržení Stanislava Devátého, domácím vězení Tomáše Hradílka a Jaromíra Šavrdu, výslechu a osobní prohlídce Tomáše Hradílka, zadržení a výslechu Václava Malého a o výsleších Jozefa Jablonického a Františka Mikloška v souvislosti s devatenáctým výročím smrti Jana Palacha.

Včera, 15. 1., okolo 13. hodiny zadrželo sedm příslušníků SNB mluvčího Charty 77 Stanislava Devátého. Akce se uskutečnila v JZD Agrokombinát Slušovice, kde Stanislav Devátý pracuje.¹ Podle oznámení Státní bezpečnosti z dnešního poledne byl Stanislav Devátý zajištěn ve smyslu ustanovení § 23 zákona o SNB, tj. zajištění může trvat až 48 hodin. Podle uvedeného zákonného ustanovení je ovšem možno zajistit jen toho, kdo výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušuje veřejný pořádek. Použití tohoto ustanovení proti Stanislavu Devátému, vykonávajícímu své pracovní povinnosti na pracovišti, je tedy nejen zneužitím zákona o SNB, nýbrž trestným činem omezování osobní svobody.² Okolnosti nasvědčují tomu, že zajištění Stanislava Devátého souvisí s 19. výročím sebeupálení Jana Palacha, které připadá na dnešek, a s obavami Státní bezpečnosti, že by Charta 77 mohla toto výročí veřejně připomenout.

Obdobné akce probíhají také v dalších místech. Ve svých bytech jsou již několik dní střeženi signatáři Charty 77 ing. Tomáš Hradílek z Lipníka n. Bečvou a Jaromír Šavrda z Ostravy. Tomáš Hradílek byl 11. 1. předveden k výslechu a při nezákonné osobní prohlídce mu byly odebrány materiály Společnosti přátel USA. V Bratislavě byl dne 11. 1. zadržen signatář Charty 77 kněz Václav Malý a po několikahodinovém výslechu byl přinucen odjet do Prahy, přičemž byl vyzván, aby Bratislavu napříště nenavštěvoval. Dva bratislavští občané, dr. Jozef Jablonický a František Mikloško, byli při výsleších varováni, aby v nejbližších dnech necestovali do Prahy.

Všechny tyto zákazy a omezování jsou samozřejmě protizákonné.

Informace o Chartě 77, r. 11, 1988, č. 2, s. 9.

POZNÁMKY

¹ Stanislav Devátý byl perzekvován i na svém pracovišti v JZD Slušovice. Dne 15. 1. 1988 mu bylo adresováno oznámení o přeřazení na pracoviště do Popradu na devadesát dnů, na které Devátý odpověděl dopisem z 20. 1. 1988, ve kterém vyjasňoval důvody, proč na nové pracoviště nenastoupí. Vedoucí kádrového a personálního útvaru JZD Slušovice JUDr. Ladislav Čoček na to reagoval 21. 1. 1988 rozhodnutím o přeřazení Devátého na pracoviště závodu chovu skotu, středisko Zádveřice, načež Devátý adresoval 25. 1. 1988 předsedovi JZD Slušovice Ing. Františku Čubovi dopis obsahující protest proti perzekuci jeho osoby a současně zaslal návrh na zahájení smírného řízení ve věci jeho přeložení. Spor vyvrcholil rozhodnutím vedení JZD Slušovice o jeho vyloučení z družstva zasláné mu 1. 2. 1988, které Devátý odmítl jako neplatné a dne 22. 2. 1988 podal žalobu k Okresnímu soudu v Gottwaldově na JZD Slušovice ve věci neplatnosti jeho vyloučení. Výše uvedené dokumenty jsou uloženy in: LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. I/5–7, kart. 19.

Na podporu Stanislava Devátého zaslali mluvčí Charty 77 Miloš Hájek a Bohumír Janát a místopředseda FIDH Ladislav Lis dopis předsedovi JZD Slušovice Ing. Františku Čubovi obsahující protest proti jeho vyloučení z družstva (dokument Charty 77 č. 7/88). CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 2, Praha 2007, s. 976. Dne 21. 1. 1988 zaslal kolektiv pracovníků Závodu aplikované kybernetiky JZD Slušovice vedoucímu kádrového a personálního útvaru JUDr. Ladislavu Čočkovi prosbu, aby Devátý mohl zůstat na dosavadním místě. LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. IV/2, kart. 19. Předsedovi JZD Agrokombinát Slušovice byla na podporu Devátého zaslána petice podepsaná řadou známých disidentů. Tamtéž, sign. IV/3, kart. 19.

K pozadí případu Stanislava Devátého viz text Petra Uhla „Mýtus Slušovice“, tamtéž, sign. IV/8, kart. 19. Pohled vedení JZD Slušovice na případ S. Devátého přinesl článek „JZD Agrokombinát Slušovice nepřipustí, aby kdokoliv narušoval jeho rozvoj“ v týdeníku Celozávodního výboru KSČ a vedení JZD Agrokombinát Slušovice *Naše cesta* (10, 1988, 27. 1.), a článek „Případ Devátý“ v deníku Jihomoravského krajského výboru KSČ v Brně *Rovnost* (5. 2. 1988, s. 1–2).

² Devátý v této věci zaslal 24. 1. 1988 stížnost generálnímu prokurátorovi ČSSR Jánů Feješovi na postup orgánů SNB v Gottwaldově, kteří mu 15. 1. 1988 znemožnily užívat osobní svobody a posléze ho na 48 hodin zadržely. LP, Sb. VONS, inv. č. 70, sign. II/6, kart. 19.